

Мастер академске студије Српска књижевност

Назив предмета: **СРПСКА КЊИЖЕВНОСТ И ФИЛМ**

Наставник: проф. др Предраг Петровић

Изборни предмет

Број ЕСПБ: 6

Програм:

I Настанак и развој филма. Прихватање филма као уметности. Од немог до дигиталног и хипер филма. Филмско доба/доба екрана. Филм и књижевност у двадесетом веку.

II Књижевност и филм: сличности и разлике. Вишеструке могућности односа/дијалога филма и књижевности. Књижевност на филму и филм у књижевности. Феномен покретних слика. Језик, граматика и семиотика филма. Нарација у књижевности и на филму. Простор и време. Кадар, план, монтажа. Типови анализе филмова.

III Авангардни филм и књижевност. Експресионистички и надреалистички филм. Ејзенштајнова теорија монтаже и њен однос према књижевности. Експериментални филмови Славка Воркапића. Филмско приповедање у романима Милоша Црњанског, Драгише Васића, Растка Петровића и Станислава Кракова. Српски авангардни књижевници као филмски теоретичари и критичари (Бошко Токин, Бранко Ве Пољански, Драган Алексић, Мони Де Були, Ване Живадиновић Бор). Међуратни филмови Косте Новаковића, Јосипа Новака, Михајла Ал. Поповића, Макса Калмића, Драгољуба Алексића.

IV Црни талас у српском филму (Живојин Павловић, Александар Петровић, Душан Макавејев, Желимир Жилник) и књижевности (Миодраг Булатовић, Драгослав Михаиловић, Живојин Павловић, Милисав Савић, Видосав Стевановић). Филм и књижевност као критика друштва и идеологије.

V Филмско и књижевно виђење историје. Први светски рат на филму (*Голгота и васкрс Србије*, р. Станислав Краков; *Марш на Дрину*, р. Жика Митровић) и у романима Растка Петровића, Добрице Ћосића и Александра Гаталице. Феномен партизанског филма и његов однос према књижевности (Антоније Исаковић, Михајло Лалић, Бранко Топић). Слика двадесетог века у *Подземљу* Емира Кустурице.

VI Класици српске књижевности на великом платну. Проблем филмске адаптације. Адаптивна интерпретација и филмско читање романа (*Софка*, р. Радош Новаковић; *Анкина времена*, р. Владимир Погачић; *Поп Ђира и поп Спира*, р. Соја Јовановић; *Дервиш и смрт*, р. Здравко Велимировић; *Петријин венац*, р. Срђан Карановић; *Сеобе*, р. Александар Петровић; *Пешчаник*, р. Саболч Толнаи). Народна књижевност и филм (*Хасанагиница*, р. Мића Поповић; *Бановић Страхиња*, р. Ватрослав Мимица). Књижевници као сценаристи (Александар Вучо, Борислав Пекић, Мирко Ковач, Мирослав Антић, Данило Киш, Светислав Басара).

VII Филмски и књижевни жанрови. Фантастика и хорор на филму (*Дарови моје рођаке Марије*, *Лептирица*, *Свето место*, р. Ђорђе Кадијевић). Епска фантастика (*Чудотворни мач*, р. Војислав Нановић). Ђаво на филму (*Мајстор и Маргарита*, р. Александар Петровић; *Човјек кога треба убити*, р. Вељко Булајић; *Ми нисмо анђели*, р. Срђан Драгојевић; *Шејтанов ратник*, р. Стеван Филиповић). Комедиографска традиција српске књижевности и комедија у новијем српском филму (Горан Марковић, Горан Паскаљевић, Слободан Шијан). Екранизација комедија Душана Ковачевића.

VIII Постмодернизам у књижевности и на филму: Павић на филму, биоскопске приче Давида Албахарија, кино романи Радослава Петковића и Горана Петровића, филмска проза Владана Матијевића, кратки резони Владимира Кеџмановића. Постмодерна пародија у филмовима Срђана Драгојевића.

IX Филм и поезија (од авангарде до Војислава Карановића).

X Криза ауторског филма и књижевности у новом веку.

Литература:

Теорија филма, избор текстова, приредио Душан Стојановић, 1978; Петар Волк, *Српски филм*, 1999; Жил Делез, *Покретне слике*, 1999; Марко Бабац, *Језик монтаже покретних слика*, 2000; Жак Омон и др., *Естетика филма*, 2006; Жак Омон и Мишел Мари, *Анализа филмова*, 2007; Јуриј Лотман и Јуриј Цвијан, *Дијалог са екраном*, 2014; Предраг Петровић, „Филмска монтажа романа“, *Авангардни роман без романа*, 2017; Предраг Петровић, „Роман и филм: поетика црног таласа“, *Хоризонти модерничког романа*, 2021.